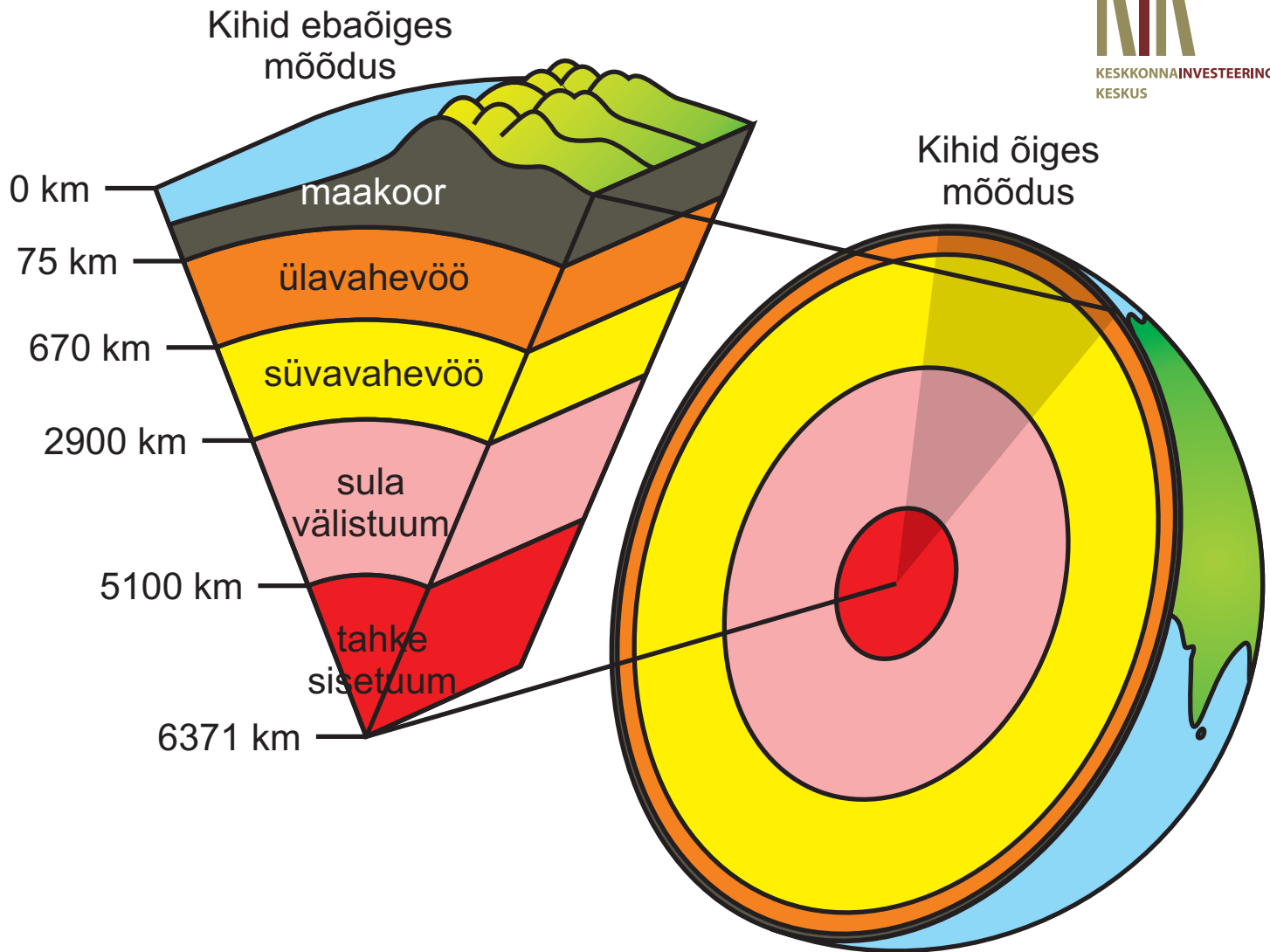

Maa siseehitus

Seismiliste lainete levimiskiiruse järgi jaotatakse Maa siseosa kolmeks peamiseks vööndiks või kihiks: **maakoor**, **vahevöö** ja **tuum** (sisemine ja välimine).

Maa koor jaguneb ookeanilist ja mandrilist tüüpi kooreks. Mandrilise maakoore paksus on keskmiselt 25-40 km mandrite all ja kuni 75 km kõrgmäestike all ning ookeanilise koore paksus kõigub 3 kilomeetrist ookeanide keskahelike all kuni 15 kilomeetrini ookeanide äärtel.

Vahevöö jaguneb üla- ja süvavahevööks. Ülavahevöös eraldatakse välja kivimite osalise ülessulamise vöönd (kuni 25%) – **astenosfäär**, mille ülemine piir paikneb keskmiselt 50 km sügavusel (ookeanide all) ja 200 km sügavusel (mandrite all). Kokkuleppeliselt loetakse astenosfääri alumiseks piiriks sügavust 670 km.

Astenosfääri peale jääv kivimkest kannab **litosfääri** nimetust. Maa vahevöö ja välistuuma piir on umbes 2900 km sügavusel. Kui vahevöö koosneb peamiselt Mg-Fe silikaatidest, siis maa tuum koosneb valdavalt nikkel-rauast, välistuum on vedel ja sisetuum tahkes seisundis.